

דודתו של בנימין דגני היתה מודאגת מאד. במכתב שהגיע אליה לניו-יורק, טען קרובתה מתל-אביב כי לא קיבל את השיק על סך 15 דולאר, ששלחה לו כמתנה. היא ידעה הכעיסה את הדודה המסורה. היא סנתה לסניף הבנק בו מופקד כספה, ביקשה להתלונן על הסדרים הלקויים.

בבנק חיכתה לדודתו של דגני הפתעה: במקום להצטרף בפניה, שלף הפקיד את תיבת ההמחאות המחוזרות לבנק אחרי סדירתן, מצא בתוכה את המחאה האבודה. "גברתי", נפנף הפקיד בהמחאה, "השיק של בנימין דגני נפדה בבירות. הרי לפניך המחאה, חתומה על-ידו בצירוף חותמת הסניף בבירות."

בנימין דגני הופתע לא פחות כשקיבל את מכתבה של דודתו, אחרי שחזרה מן הביקור בבנק. "ראיתי את המחאה שנפדתה, חתומה על ידך", כתבה לו הדודה בתרעומת. "לא סדית שום המחאה, כיון שלא קיבלתי אותה כלל", הריץ דגני את תשובתו.

שוב הלכה הדודה המסורה לבנק. הפקיד שקיבל אותה יעץ לה: "נשלח את המחאה בחזרה למר דגני בתל-אביב, ונבקש ממנו להצהיר בפני הנוטריון שלא הוא אשר חתם עליה. הוא יחזיר את המחאה בצירוף ההצהרה אלינו ואנחנו נפעל לבירור ה"פרשה בבירות."

אולם דגני לא זכה לראות את המחאה, גם כשנשלחה אליו בפעם השנייה. "לא קיבלתי שום המחאה", כתב שוב, אחרי חודשים אחרים, לניו-יורק.

"אחרת יהרגו אותי". באחד הימים, עוד לפני שדודתו הספיקה לברר סוסית את פרשת המחאה בסניף הבנק, צלצל הפקיד בדירתו של דגני בצפון תל-אביב. "מר דגני", שאל איש זקן במבטא זר.

האורח זיהה את עצמו כ"ליאון הגנר, סוחר מתל-אביב". הוא הוציא מכיסו המחאה, הציג אותה בפני בנימין דגני. "זוהי המחאה על שמך", הודיע המבקר באדיש לדגני, שזכה לראות את 15 הדולאר בפעם הראשונה בחייו.

שמחתו של דגני לא ארכה זמן רב. "קנית את המחאה ברחוב לילינגלום", אמר לו הגנר בטון לא-ידידותי כלל וכלל. "לפני כמה ימים מכרתי אותה והיום החזירו לי אותה והודיעו לי שהיא אינה שחה כלום: מדו אותה כבר. תחזיר לי בבקשה את ה"כסף, אחרת יהרגו אותי", ביקש מדגני ה"גדום.

דגני התעורר מתדהמתו אחרי דקות אחרות. הוא הזעיק את המשטרה שעצרה את ליאון הגנר, חסר כתובת קבועה ובעל תעודת זהויה מספר 356640/צ. השעידה על עליותו מפולין לפני זמן קצר.

במשטרה לא זכר הגנר מאומה. הוא לא ידע ממי קנה את המחאה, למי מכר אותה ומי אמר לו שהיא אינה שחה כלום. "חיפשתי את הכתובת של דגני במרשם התושבים ובאתי אליו הביתה", הסביר הגנר למפקח ראשון פסח שמבלד, "אם באתי אליו, סימן שאינני חושש מכלום."

להגנר לא היה ממה לחשוש. כעבור כמה ימים שוחרר ממעצרו בערבות עצמית, אחרי שהמשטרה לא הצליחה לגלות שום הוכחות נוספות נגדו. זמן קצר אחרי כן עזב את הארץ.

מאה זארכעים שוטרים. בשבוע ש-עבר הבינו חוקרי המשטרה, שסגרו את תיקו של הגנר מחוסר הוכחות, מדוע עזב הסוחר מרחוב לילינגלום את הארץ. ידיעות שהגיעו מאותו רחוב, למחלקה הכלכלית של המשטרה, הביאו את החוקרים למסקנה כי רשת מבריחים מנוסה פעילה בגבול ה"ישראל-לבנוני. רשת מבריחים זו היתה אח"ראית, כנראה, גם לתעלומת המחאה בת 15 הדולאר, ששלחה בניו-יורק, נפדתה בבירות, חזרה לבנק בניו-יורק, נשלחה שוב לתל-אביב, הועברה שנית לבירות ו"חזרה לתל-אביב.

בליל-חורף קר לפני שבוע יצאו כמעט כל שוטרי מחוז הצפון — מאה שוטרים וארבעים סמלים וקצינים — למארב-ענק בגבול ישראל-לבנון. שעות אחדות אחרי שהושם המארב, שמעו השוכבים בו קול צעדים קרב מכיון הלבנון. הם הבחינו בארבעה ערבים מחזו את הגבול. מכיון ישראל, התקרבו שני בחורים צעירים. "פעלו" פקד מספק ראשון ישראל קרביץ, קצין התפקידים ה" (המשך בעמוד 8)

הועידה השקמה ביותר

הויכוח היה סוער, אך שום קול לא נשמע באולם — כי הועידה

ה. התנאי היחיד שהועמד על מכוניותיהם יקבע שלט אשר יסביר לשאר הנהגים כי לפניהם נהג "חירש", ולא יועילו הצפירות.

אין נישואיתערבות

כלכל חברה בריאה יש להם אינסוף טינטים מסוימים ואמונות טפלות, מפותחים מאוד: הפחד העיקרי של משפחה הוא, כי גם בנם יחלו מוכה-גורל כמוהם. אמונה טפלה אומרת, כי נשואים בין שתי עדות מבטיחים באופן מוחלט שזה לא יקרה. כך, על כל פנים, סובר מזכיר האגודה חיים אפסר, יקה הנשוי עם אשה ממוצא

האומבוב היה מלא. במושב ה"אחרון ישבה שושנה מרקוס, 20, שוחחה בלהט עם חברתה למושב. שתי התברות התוכחו בעירונתן, אך איש מהנוסעים לא שמע את שיחתן. כי שושנה וחברתה האיל"מות ניהלו את שיחתן בשפת הידיים. הנוסע היחיד שהבין היטב את השיחה היה ארנו רונבליס, 26, גם הוא חירש אילם מלידה. ארנו התגבר על ביישנותו, ניסה לקשור שיחה עם שושנה. אך הבחורה היפה, ש"היתה רגילה כבר לבחורים הנטפלים אליה, דחתה את ארנו בתנועה מכסלת. ארנו לא חיתר: הוא פנה לשישנה שוב ושוב, אך מבלי שיזכה לתשומת-לב.

חלף שבוע שלם. ואז, באופן פתאומי, נפגשו השניים שוב. הפעם שוחחה שושנה עם ארנו ברצון, כי הפעם נפגשו השניים במעוון החרשים-אילמים. ידידות עמוקה נקשרה בין השניים, הם יצאו יחד לבנות, הרבו להיגש, מצאו את עצמם קשורים בקשרי אהבה חזקים. לאחר תקופת חיזור ממושכת הם נישאו.

חתונתם המפוארת נערכה בבית ה"הן-קלר, בהשתתפותם הנלהבת של חבריהם-לגורל בתל-אביב כולה. הטקס התקדם כרגיל, לא תקלות מיוחדות. אך מכל אשר הקריא בפניהם הרב לא הבינו שושנה וארנו מאי"מה. כל עוד היה צורך רק להקשיב, לא קרה דבר, אולם כאשר היה צורך לשבור את כוס המול, לא שמע ארנו את צח הרב. רק כשאמרו לו בשפת הידיים, ריכז ארנו את כל כוחותיו, ריסק את הכוס ברמיסה אדירה.

ריקוד בלי צלילים

השבוע נפגשו שוב שושנה וארנו עם חוג ידידיהם. היה זה שוב מעמד ריבושים: ועידת החרשים-אילמים הרביעית, בבית ה"הן קלר.

שתי דקות לפני תחילת הועידה עוד נראה האולם המפואר בדיוק כפי שהיה נראה בכל ועידה אחרת. שולחן נישואות, מושבי ציורים, אפילו מיקרופון ומגביר-קול. שניות מספר לאחר מכן, כבר היתה התמונה שונה. כי את פתיחת הועידה לא סימנו כנהוג דפיקות פטיש היושבר-ראשו: את האות לפתיחת הועידה נתן איתות כפול של רשת האורות באולם.

בהצבעה ראשונה נבחר ישראל סביר כי יושבר-ראש הועידה. איש לא התנגד לבחירה זו, חוץ מאשתו. היא קמה, הביעה את התנגדותה הערה בשפתה האילמת. איש גם לא ראה התנגדות זאת, אך המתרגם משה באמברגר, גם הוא חרש אילם, שראה תגובתה, הסביר לכתב העולם הזה: "היא אומרת לו שבכתיב כבר יקבל ממנה מנה הגונה."

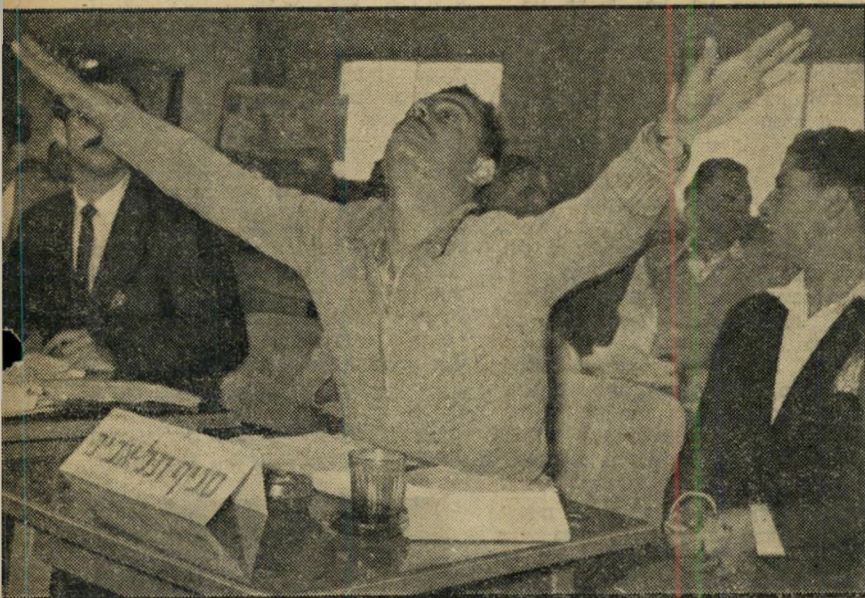
חברי האגודה הם חברים בלב ונפש. כאשר הם חברה משותפת, אין הם מרגישים את עצמם מוכי-גורל. יש להם מנהגים משלהם, בילויים משלהם ומשחקים משלהם. בחתונתם של ארנו ושושנה אף הפליאו לרקוד, אם כי איש מהם לא קלט את צלילי התזמורת. בהזדמנות אחרת בחרו מלכת יופי, בחירה אשר העמידה את חבר השופטים במצב שיפוטי קשה.

בדרך כלל, הם גם עובדים מסורים, מתמחים ברוב העבודות האפשריות. יש ביניהם חייטים מצויים, ציירי שלטים מוכשרים, טיחנים, נגרים וחשמלאים. השבוע התרחב שטח עבודתם האפשרי, כאשר צבי שחור, נציג משרד הישועי, הודיע בפתיחת הועידה, כי בחגיגות סניכטוכניות שיכנוע את משרד הישועי לאפשר לחרשים לקבל רשימות נהי

ספרדי. גם משה באמברגר, רואה-החשבון של האגודה, ממוצא גרמני אף הוא, מחזק את סברתו של המזכיר הכללי. גם הוא נשוי עם רעיה ממוצא ספרדי, ועובדה: שתי בנותיו המבוגרות שומעות.

את התואר "נישואיתערובת" מעניקים ה"חרשים לנשואים בין חרש ושומעת, או להיטף. נישואים כאלה אינם מקובלים אצלם. כי או אין החרש יכול לצאת בחברת אש"תו: הוא פשוט אינו מבין את שפת ידידיה. ואילו האשה אינה יודעת לקרוא את שפת האלמים.

רוב חברי האגודה כיום מסוגלים כבר לדבר, תוך מאמץ רב נערכים קורסים ולימודים, אשר בהם לומדים החרשים לדבר

התנגדות! עוד לוי, ציר הסניף התל-אביבי, קיבל את רשות ההבעה, מביע בפיי שום ידיו את התנגדותו לפיצול עבודתם של המוסדות המטפלים ב"חרשים-אילמים. עוד שופע-המרץ עובד במתפרה של האגודה, מתמחה בצילום ובחשמלאות.

הסכמה צירי ועידת החרשים-אילמים בשעת הצבעה על אחד הפעמים. נאומי החברכים, שהושמעו באמצעות מיקרופון, תורגמו לצירים על ידי מתורגמן חרש-אילם, שהפעמיים לשפת-הידיים: חתונות את הנאום שהוכן בשבילו מראש בכתב.